

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 07-06-2023

Mødedato Onsdag d. 07. juni 2023 kl. 09:00

Mødested Mødelokale B4, 1. sal, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af ansøgninger til puljen Kultur som sundhedsfremme #.....	3
Udmøntning af uddannelsespulje 2023.....	5
Udtalelse vedrørende kostafdeling på Aarhus Gymnasium, Tilst.....	8
Høring om opsigelse af aftale om ordblindeundervisning.....	10
Orientering om samarbejdsaftale om afværgelse på Rønland og om nye forureningsfund.....	12
Orientering om prækvalifikation til oprensningen af Høfde 42.....	14
Orientering om Jordforureningsaktiviteter 2022.....	16
Orientering om fremtidige investeringer på Aarhus Letbane #.....	18
Drøftelse af udvalgs møder i Danske Regioner #.....	20
Udvalgets årshjul og mødeplan for 2023 #.....	21
Nyt fra Midttrafik #.....	22
Gensidig orientering #.....	23
Underskriftsark #.....	24

Punkt 1: Drøftelse af ansøgninger til puljen Kultur som sundhedsfremme

1-26-3-23

Resume

Administrationen har den 12. april 2023 modtaget ni ansøgninger om tilskud på i alt 2,53 mio. kr. til regionens kultur som sundhedsfremmepulje, der er en delpulje under kulturudviklingspuljen i 2023.

Der lægges op til en drøftelse af de fire ansøgninger, som administrationen vurderer i høj eller i nogen grad opfylder kriterierne for støtte.

Direktionen indstiller,

at de fire ansøgninger, som vurderes i høj grad eller i nogen grad at opfylde kriterierne for tilskud fra kultur som sundhedsfremme-delpuljen, drøftes.

Sagsfremstilling

Region Midtjyllands kulturudviklingsmidler skal understøtte og gennemføre regionsrådets kulturpolitik 2020-2024. Dette sker hovedsageligt gennem udmøntning af tilskud fra den regionale kulturudviklingspulje. Som en særindsats er der i 2023 nedsat en kultur som sundhedsfremme-delpulje med 1 mio. kr. fra kulturudviklingspuljen. Puljen skal blandt andet være med til at sikre, at flere kulturelle og kreative løsninger kommer i brug på regionens hospitaler og sociale institutioner. Ambitionen er at få et mere helhedsorienteret sundhedsvæsen og at give kulturlivet nye relationer, viden, kompetencer og forretningsmodeller, som kan bruges i samspil med sundhedsvæsenet.

I 2023 udmøntes delpuljen i en ansøgningsrunde med frist den 12. april. Der er modtaget i alt ni ansøgninger om tilskud på i alt 2,53 mio. kr. Puljens ramme udgør i 2023 1,08 mio. kr., inkl. kulturmomms.

Udvalget præsenteres for de indkomne ansøgninger, som administrationen har vurderet i høj eller nogen grad opfylder kriterierne for tilskud fra puljen. Disse ansøgninger er alle på under 1 mio. kr. Tilskud fra puljen på under 1 mio. kr. behandles ifølge delegerings- og kompetencereglerne i udvalg for regional udvikling.

Kriterier for tilskud

Administrationen har vurderet de indkomne ansøgninger i forhold til regionens kulturpolitik og nedenstående kriterier for tilskud:

Særlige kriterier for kultur som sundhedsfremme-delpuljen:

- Kvalitet og udviklingsperspektiv i både sundheds- og kulturtilbud
- Grad af bæredygtighed i konceptet i forhold til efterfølgende implementering
- Potentiale for at skabe mere lige adgang til sundhedsvæsen og kulturtilbud.

Kulturpuljens standardkriterier

- Innovation og udvikling: Projektets originalitet/bidrag til ny udvikling, nye produkter, nye arbejdsformer, nye innovative udviklingsmiljøer - gerne i samarbejde med aktører fra andre kultur- og samfundsområder.
- Partnerskaber og organisering: Projektet udvikles og gennemføres i partnerskab på tværs af geografi (lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt) og medvirker dermed til en bred regional forankring eller styrker samspillet mellem kulturlivet og andre vigtige samfundsområder. Der lægges endvidere vægt på projektets organisatoriske styrke og forankring, og at samarbejdspartnere indgår som centrale i selve udviklingen af projektet.
- Projektets relevans: Projektets understøttelse af regionens kulturpolitik samt projektets relevans for regionens borgere og kulturliv, herunder hvem projektet henvender sig til, og hvem projektet gavner.
- Læring, viden og varig udvikling: Projektets evne til at skabe ny læring og viden, som projektet stiller til rådighed for andre interessenter, samt at projektet bør have varige effekter, som rækker ud over projektperioden.

De generelle krav til ansøgningerne er, at ansøger maksimalt kan opnå et tilskud på 25 % af det samlede budget, at ansøgere forventes at ansøge om tilskud på mellem 200.000 og 500.000 kr., og at ansøgere til puljen skal være kulturinstitutioner, som søger i et partnerskab med en eller flere af Region Midtjyllands hospitaler eller sociale institutioner.

Administrationens indledende kategorisering af ansøgninger

Der er modtaget i alt ni ansøgninger om tilskud på i alt 2,53 mio. kr. Administrationen har opdelt ansøgningerne i tre grupper:

- Projekter, der i høj grad opfylder kriterierne for tilskud. Administrationen vurderer, at tre ansøgninger i høj grad opfylder kriterierne for tilskud. De ansøgte beløb i denne gruppering udgør samlet 1,180 mio. kr.
- Projekter, der i nogen grad opfylder kriterierne for tilskud. Administrationen vurderer, at en ansøgning delvist opfylder kriterierne for tilskud. Det ansøgte beløb i denne gruppering udgør samlet 0,200 mio. kr.
- Projekter, der ikke eller i lav grad opfylder kriterier for tilskud, da der eksempelvis søges om tilskud til forestilling, anlæg og lignende eller grundet eksempelvis manglende udviklingsperspektiv og partnerskab. Fem ansøgninger opfylder ikke kriterierne for tilskud. Det ansøgte beløb i denne gruppering udgør samlet 1,500 mio. kr.

Af tabel 1 fremgår de fire ansøgninger, som i høj grad eller i nogen grad opfylder kriterierne for tilskud, og som er til drøftelse i udvalget.

Tabel. Budget og finansiering.	
1.000 kr.	2023
<i>Budget</i>	
Kultur som sundhedsfremme-delpuljen	
1. En passende positiv forstyrrelse, Danske plejehjemsklovne	218
2. Lydterapeutiske forløb til lindring af sorg ved tab, Frontløberne	350
4. Kulturhospitalet, Horsens Musik- og Balletskole	440
7. Balance mellem linjerne, Forfatterskolen PS	374
Budget i alt	1.382
<i>Finansiering</i>	
Kultur som sundhedsfremme-delpuljen inkl. kulturmoms	-1.080
Tilbageløbsmidler fra tidligere kulturprojekter	-302
Finansiering i alt	-1.382
Total	0

Administrationen har udarbejdet følgende materiale, der vedlægges som bilag:

- Oversigt, der angiver om ansøgningerne i høj eller nogen grad, i lav grad eller ikke, opfylder kriterierne for tilskud samt resuméer af de enkelte ansøgninger.
- De indkomne ansøgninger, eksklusive bilag.

Økonomi

Det samlede beløb til udmøntning til ansøgninger, der i høj grad eller i nogen grad opfylder kriterierne for tilskud, er 1,382 mio. kr., hvilket overstiger puljens budget med 0,302 mio. kr. Der er imidlertid mulighed for at overføre tilbageløbsmidler fra tidligere kulturprojekter, hvis alle ansøgninger i delpuljen Kultur som sundhedsfremme godkendes.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede de fire ansøgninger, som vurderes i høj grad eller i nogen grad at opfylde kriterierne for tilskud fra kultur som sundhedsfremme-delpuljen.

Udvalg for regional udvikling vedtog på baggrund af drøftelsen, at der fra puljen Kultur som sundhedsfremme bevilges 1,382 mio. kr. til de fire projekter, der vurderes at opfylde kriterierne for tilskud fra puljen i høj grad og i nogen grad, jf. tabel 1.

Bevillingerne gives under forudsætning af, at projekterne gennemføres som beskrevet i ansøgningerne, herunder at den øvrige finansiering fremskaffes.

Udvalget vedtog desuden, at der gives afslag til de resterende ansøgninger, der ikke eller i lav grad opfylder puljens kriterier for tilskud, jf. bilag med begrundelser. Udvalget tog samtidig til efterretning, at Teater Fluks – DMNS (som var et af de fem projekter i denne gruppering) har trukket ansøgningen umiddelbart før udvalgs mødet.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Resume og vurdering af ansøgninger til Kultur som sundhedsfremmepulje

Alle ansøgninger til Kultur som sundhedsfremme puljen 2023

Punkt 2: Udmøntning af uddannelsespulje 2023

1-30-76-2-23

Resume

Ansøgningsrunden til Region Midtjyllands uddannelsespulje er afsluttet, og administrationen har modtaget 24 ansøgninger til uddannelsespuljen. Heraf otte ansøgninger til Temapuljen samt 16 ansøgninger til den åbne pulje. Der indstilles 16 ansøgninger til godkendelse, mens otte ansøgninger indstilles til afslag. Det indstilles, at der samlet udmøntes 27,442 mio. kr. i tilskud fra Uddannelsespuljen.

Direktionen indstiller,

at der fra uddannelsespuljen 2023 bevilges 27,442 mio. kr. til medfinansiering af 16 projekter, jf. tabel 1,

at medfinansieringen til projekterne forudsætter, at projekterne gennemføres som beskrevet i ansøgningen, og at uddannelsesinstitutionerne har en egenfinansiering på minimum 25 %,

at der gives afslag til otte projekter på samlet 10,122 kr., jf. tabel 2,

at bevillingsændringen, jf. tabel 3, godkendes, og

at finansieringen af Ung i uddannelse på 10,389 mio. kr. indarbejdes i budget 2024.

Sagsfremstilling

Uddannelsespuljen har til formål at støtte udviklingsprojekter på regionens ungdomsuddannelser. Udviklingsprojekterne kan bl.a. omhandle udvikling af fag, valgfag, efteruddannelse m.v. Strukturen for puljen er blevet ændret med virkning fra 2023, så der fremover kan søges i to puljer: En temapulje og en åben pulje. 80 procent af de årlige midler i Uddannelsespuljen udmøntes til Temapuljen, mens 20 procent udmøntes til Den åbne pulje.

Der er fremsendt 24 ansøgninger til uddannelsespuljen i forårets ansøgningsrunde. Administrationen har i sin vurdering af ansøgningerne lagt vægt på følgende politisk vedtagne kriterier:

- Projektets nyhedsværdi
- Om projektet understøtter regionens Uddannelsespolitik
- Samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner
- Samarbejde med virksomheder og øvrige organisationer

Temapuljen har i 2023 fokuseret på følgende temaer:

- Flere med kompetencerne til den grønne omstilling
- Flere med en faglært uddannelse
- Løft af de basale kompetencer

Indstillingerne til afslag og tilsagn findes i bilagene sammen med udførlige beskrivelser af alle projektansøgningerne.

Økonomi

Tabel 1 viser ansøgninger indstillet til bevilling, mens tabel 2 viser ansøgninger indstillet til afslag. Det fremgår af tabel 1, at der indstilles i alt 27,442 mio. kr. i tilskud til uddannelsesprojekter fra Uddannelsespuljen.

Tabel 1. Ansøgninger indstillet til tilsagn	
1.000 kr.	2023
<i>Budget</i>	
Uddannelsescenter Holstebro - Voksne unges veje til faglært	7.682
Aarhus HF og VUC - Next Step - på vej mod fremtidens bæredygtige arbejdsmarked	6.615
FGU Østjylland - Bedre overgange fra FGU til EUD	4.868
Viborg Gymnasium - STEAM på museer	926
Videncenter for Digital Handel - ego2eco	2.100
Aarhus Handelsgymnasium - Læring i feltet mellem faglige hjælpemidler og plagiater	525
Aarhus Statsgymnasium - Integreret forløb om cyber- og informationssikkerhed til digital dannelse, informatik mm	328
Randers Social- og Sundhedsskole - Styrkende fællesskaber for de nye unge	866
Uddannelsescenter Ringkøbing-Skjern - Grøn på tværs	216
FGU Sydøstjylland - FGU - GråK For U	657
Marselisborg Gymnasium - Inkluderende læringsfællesskaber for alle	440
Bjerringbro Gymnasium - Analog undervisning i gymnasiet	138
Bygholm Landbrukskole - Studenterpraktik på landbruksuddannelsen	581
Horsens Gymnasium og HF - AI-chatbot	1.020
Social- og Sundhedsskolen Skive-Thisted-Viborg - Teknologiske elevambassadører	270
Learnmark - CompetenceEUD	210
Budget i alt	27.442
<i>Finansiering</i>	
Uddannelsespulje	24.865
Tilbageløb fra afsluttede projekter	2.577
Finansiering i alt	27.442
Total	0

Tabel 2. Ansøgninger indstillet til afslag	
1.000 kr.	2023
<i>Budget</i>	
Uddannelsescenter Ringkøbing-Skjern - Fremtidens uddannelser: Integration af bæredygtighed og grønne teknologier	5.732
SOSU Østjylland - Demokratisk dannelse i SOSU uddannelse	680
Mercantec - MYRE midt	2.498
Sprogcenter Midt - Dansk på studiejobbet	201
Aroskolen - På gårdbesøg med gårdguide	123
Aroskolen - Farmers Night	67
Aarhus Katedralskole - Fremme af iværksætterier for STX-elever	368
Tradium - Fra gammel kornsort til moderne plantedrik	453
I alt	10.122

Regionsrådet gav den 25. januar 2023 en bevilling på 12,6 mio. kr. til projektet Ung i uddannelse. Administrationen er efterfølgende blevet opmærksom på, at det fulde beløb til projektet skal afskrives på en gang. Dette er ikke muligt inden for årets ramme af uddannelsespuljen, uden at det ville resultere i et u hensigtsmæssigt stort antal afslag på ansøgninger til puljen.

Det foreslås derfor, at hele uddannelsespuljen 2023 udmøntes til projekter i forbindelse med denne ansøgningsrunde samt til finansiering af personale i forbindelse med ung i uddannelse, jf. tabel 3, mens den del af finansieringen af ung i uddannelse der vedrører driftstilskud til projektet indarbejdes i budget 2024 under uddannelsespuljen.

Bevillingen til Ung i uddannelse består af 10,389 mio. kr. i driftstilskud til projektet, der indarbejdes i budget 2024. Den resterende del på samlet 2,211 mio. kr. foreslås omdisponeret fra uddannelsespuljen til personaleudgifter i perioden 2023-2025, som beskrevet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Oversigt over bevilling				
1.000 kr.	Drift 2023	Drift 2024	Drift 2025	Drift 2026 og frem
	Udgift	Udgift	Udgift	Udgift
2023 p/l				
<i>Bevillingsændringer¹</i>				
Regionale Udviklingsaktiviteter - uddannelsespuljen tilskudsmidler	-642	-856	-713	
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter	642	856	713	
Bevillingsændringer i alt	0	0	0	0

¹+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der fra uddannelsespuljen 2023 bevilges 27,442 mio. kr. til medfinansiering af 16 projekter, jf. tabel 1,

at medfinansieringen til projekterne forudsætter, at projekterne gennemføres som beskrevet i ansøgningen, og at uddannelsesinstitutionerne har en egenfinansiering på minimum 25 %,

at der gives afslag til otte projekter på samlet 10,122 kr., jf. tabel 2,

at bevillingsændringen, jf. tabel 3, godkendes, og

at finansieringen af Ung i uddannelse på 10,389 mio. kr. indarbejdes i budget 2024.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Vurderinger - Den åbne pulje 2023

Vurderinger - Temapuljen 2023

Resuméer og indstillinger – Uddannelsespuljen 2023

Oversigtskort - Den åbne pulje 2023

Oversigtskort - Temapuljen 2023

Punkt 3: Udtalelse vedrørende kostafdeling på Aarhus Gymnasium, Tilst

1-10-76-3-23

Resume

Region Midtjylland har modtaget en anmodning fra Aarhus Gymnasium (Aarhus Tech) om en udtalelse vedrørende oprettelse af en kostafdeling ved Aarhus Gymnasium, Tilst, i tilknytning til dens engelsksprogede Pre-IB og IB afdeling. Det indstilles, at regionsrådet støtter etableringen af en kostafdeling, under forudsætning af at der opretholdes en stram kapacitetsstyring for Pre-IB udbuddet og at det nuværende indbyrdes størrelsesforhold i kapacitet mellem de øvrige udbud af Pre-IB fastholdes. Det skal sikre, at der tages hensyn til de øvrige udbud af Pre-IB i regionen.

Direktionen indstiller,

at etableringen af en kostafdeling ved Aarhus Gymnasium, Tilst, støttes under forudsætning af, at der opretholdes en stram kapacitetsstyring for Pre-IB.

Sagsfremstilling

Aarhus Gymnasium i Tilst ønsker at etablere en mindre kostafdeling til ca. 50 kostelever og anmoder derfor om en udtalelse fra Region Midtjylland. Gymnasiet udbyder flere gymnasiale ungdomsuddannelser og en erhvervsuddannelse og er den eneste udbyder af IB og teknisk EUX i Aarhus. Gymnasiet oplever især for disse uddannelser et behov for bedre boligforhold. Pre-IB (Pre-International Baccalaureate) er en uddannelse, der typisk varer i et år og forbereder eleverne på at begynde på International Baccalaureate-programmet (IB - International studentereksamen) i gymnasiet, der varer i to år. Undervisningen foregår på engelsk.

Gymnasiets IB-uddannelse er vigtig i forhold til at rekruttere arbejdskraft fra udlandet. Gymnasiet oplever, at behovet for fleksibilitet er større end det, der kan tilbydes i dag. Gymnasiet oplever, at især udenlandske familier efterspørger en traditionel kostafdeling med tilknyttet pædagogisk personale, der kan sørge for lektiehjælp og fritidsaktiviteter m.m.

Gymnasiet ønsker også at tilbyde en kostafdeling til elever under 18 år, der ikke kan få en ungdoms- eller kollegiebolig endnu. Der er et privat marked for udlejere, der udlejer værelser til elever, men dette kan føre til ensomhed og mistrivsel.

Gymnasiet oplever hvert år, at familier vælger Aarhusområdet eller Danmark fra, fordi gymnasiet ikke kan tilbyde en kostafdeling. Gymnasiet oplyser, at det har mindst 30 forespørgsler om året, og der er et mørketal for, hvor mange der ikke kontakter gymnasiet, men som gennem gymnasiets infomateriale og hjemmeside konstaterer, at gymnasiet ikke tilbyder en kostafdeling, og derfor aldrig henvender sig eller søger.

De elever, der går på IB-uddannelsen, er typisk yderst engagerede unge fra globalt orienterede familier. Gymnasiet ønsker derfor at fastholde eleverne i Region Midtjylland, også i tilfælde hvor deres familier måtte flytte videre, ved at lære dem dansk og tilbyde trygge rammer med fokus på netværksdannelse.

Høringssvar

Der er modtaget høringssvar fra de fire øvrige udbydere af Pre-IB i regionen.

Ikast-brande Gymnasium (har ikke egen kostafdeling, men henviser til ungdomsboliger) anfører, at det vil være stærkt konkurrenceforvridende for Ikast-Brande Gymnasium, hvis Aarhus TECH får mulighed for at etablere en kostafdeling, og at det vil skabe ubalance mellem de store byer og de mindre udkantsbyer.

Grenaa Gymnasium og HF (egen kostafdeling) anfører, at et udbud i Aarhus vil tiltrække elever, der ellers ville have søgt Grenaa Gymnasium. Grenå Gymnasium påpeger, at Aarhus Gymnasiums søgetal til Pre-IB ikke indikerer, at de har problemer med at rekruttere ansøgere, hvorfor det er svært at se behovet for at styrke deres Pre-IB udbud. Etablering af en kostskole i Aarhus vil betyde en hård konkurrence både for Grenå Gymnasium, som er det nærmest tilsvarende udbud, og for de øvrige kostskoler i regionen.

Struer Statsgymnasium (egen kostafdeling) kan ikke støtte Aarhus Techs ønske om et kostgymnasium. En IB-uddannelse med kostskoletilbud i Aarhus vil være en skarp konkurrent for et tilbud i Struer grundet den attraktive geografisk placering. Det vil uden tvivl vil medføre et tab af elever på Struer Statsgymnasium.

Viborg Katedralskole (egen kostafdeling) anfører, at det er svært at se behovet for en kostskole i Aarhus, da Aarhus Tech har den største IB-afdeling i regionen. En kostskole i Aarhus vil være en stærk konkurrent til Viborg Katedralskole, og skolen frygter, at en kostskole i Aarhus i værste fald kan halvere Viborg Katedralskoles IB-afdeling, så den kommer ned under den kritiske masse.

Der er herudover modtaget en række meningstilkendegivelser:

- Foreningen af Gymnasiekostskoler i Danmark støtter ikke etableringen af en kostskoleafdeling i Aarhus og udtrykker bekymring for flere kostskoleudbud, ikke mindst i Region Midtjylland. Placeringen i Aarhus af et nyt udbud vil presse kostafdelinger i Grenaa, Rønde og Struer, ligesom også IB-afdelingen i Ikast kan få sværere ved rekruttering.
- Aarhus Kommune støtter etableringen af kostskoleafdeling.
- Stibo Systems støtter etableringen af kostskoleafdeling.
- Erhvervsakademi Aarhus støtter etableringen af kostskoleafdeling. Det anføres, at en kostafdeling vil være en værdifuld ressource og vil bidrage til at styrke det østjyske erhvervsliv og det lokale foreningsliv.
- Aarhus Universitetshospital støtter etablering af kostafdeling.

Administrationens bemærkninger

Det skal bemærkes, at regionen ikke har nogen lovmæssig kompetence i forbindelse med etablering af kostafdelinger. Anmodningen fra Aarhus Tech kommer, efter at Børne- og Undervisningsministeriet har bedt Aarhus Tech om at lave en høringsrunde.

Administrationen indstiller, at etablering af en mindre kostafdeling ved Aarhus Gymnasium, Tilst, støttes ud fra et hensyn om at styrke gymnasiets mulighed for at tilbyde et fagligt og socialt bæredygtigt udbud. Gymnasiet har i de senere år været udfordret af en skæv elevsammensætning med stærkt faldende ansøgertal til følge. IB-elever er typisk gode til at skabe attraktive studiemiljøer, og et stærkt IB-udbud kan derfor bidrage positivt til gymnasiets udvikling.

Det skal dog understreges, at en positiv indstilling om etablering af en kostafdeling skal gøres betinget af, at Region Midtjylland indstiller til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, at der fastholdes en stram kapacitetsstyring vedrørende Pre-IB-udbuddet for Aarhus Gymnasium, Tilst, og at det nuværende indbyrdes størrelsesforhold i kapacitet mellem de øvrige udbud af Pre-IB fastholdes. Dette skal sikre, at der ikke sker en u hensigtsmæssig konkurrenceforvriddning i forhold til de øvrige Pre-IB-udbud. Den positive indstilling begrundes yderligere i, at der ønskes etableret en mindre kostafdeling – med 50 pladser - så det bør ikke kunne påvirke optaget i nævneværdig grad i forhold til det nuværende optag. Aarhus Gymnasium Tilst har i dag en kapacitet på Pre-IB på 59 elever.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at etableringen af en kostafdeling ved Aarhus Gymnasium, Tilst, støttes under forudsætning af, at der opretholdes en stram kapacitetsstyring for Pre-IB.

Martin Jakobsen (C) og Torben Nørregaard (V) stemte imod indstillingen: "da den vil begrænse Aarhus Gymnasiums muligheder for at optage ubegrænset antal elever på Pre-IB. Vi kan ikke gå ind for, at der oprettes kostafdeling".

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Høringssvar fra udbydere af IB-uddannelse

Svar fra interessenter

Brev til Region Midtjylland fra Aarhus Gymnasium, Tilst

Tilkendegivelse Aarhus Universitetshospital

Udvikling i elevsammensætning

Mail fra Struer Statsgymnasium om kostafdeling Aarhus

Ansøgere til Pre-IB

Punkt 4: Høring om opsigelse af aftale om ordblindeundervisning

1-30-76-7-17

Resume

Herning HF og VUC har opsagt sin overenskomst med FOF Herning om ordblindeundervisning. Regionsrådet skal høres, når et voksenuddannelsescenter ønsker at opsige driftsoverenskomster med eksterne udbydere af ordblindeundervisning. Der skal sikres en geografisk placering af udbuddet og kapaciteten, så der er et tilstrækkeligt og varieret tilbud til alle. Det indstilles, at opsigelsen sættes i bero, indtil den faktiske aktivitet for 2023 er kendt.

Direktionen indstiller,

at Herning HF og VUC's opsigelse af driftsoverenskomsten med FOF Herning stilles i bero, indtil den faktiske aktivitet for 2023 er kendt.

Sagsfremstilling

Regionsrådet skal i samarbejde med voksenuddannelsescentrene (VUC) koordinere undervisningstilbuddene i regionen, så der er et tilstrækkeligt bredt udbud af ordblindeundervisning. Herunder skal VUC'erne høre regionsrådet forud for opsigelse eller indgåelse af driftsoverenskomster med eksterne udbydere af undervisning i VUC'ernes virkeområde.

Ordblindeundervisning for voksne er en særligt tilrettelagt undervisning for voksne over 25 år og har til formål at afhjælpe og begrænse deltagernes læse- og skrivevanskeligheder.

Herning HF og VUC har opsagt sin driftsoverenskomst med FOF Herning vedrørende ordblindeundervisning og begrundet opsigelsen med, at FOF Herning gennem de seneste to år har haft henholdsvis 1,7 og 1,3 årskursister, hvilket er en lavere aktivitet end de to årskursister, der er påkrævet som minimum for at have ret til at opretholde et udbud. Herning HF og VUC har aftaler med fem udbydere af ordblindeundervisning og forberedende voksenundervisning, og det er skolens vurdering, at det er for mange efter flere års faldende aktivitet. Den vil derfor samle indsatsen på tre udbydere for at sikre den fornødne volumen og for at sikre kvalitet i undervisningen. Skolen vurderer, at de resterende tre udbydere har rigelig kapacitet til at dække efterspørgslen af ordblindeundervisning.

FOF Herning har klaget til Børne- og Undervisningsministeriet over opsigelsen. FOF Herning vurderer, at den lavere aktivitet i 2021 og 2022 var forårsaget af Corona. Der er en højere aktivitet i 2023, hvor der i første kvartal er ni hold med ordblindeundervisning mod kun fem hold i 2022. FOF Herning forventer derfor i 2023 at ligge betydeligt over grænsen for retten til at opretholde driftsoverenskomst. FOF Herning anfører endvidere, at de rammer nogle helt særlige målgrupper, idet de har et samarbejde med sprogcenter Midt om undervisning af tosprogede ordblinde, og idet de som folkeoplysende forening får henvendelse fra borgere, der har brug for støtte til deres ordblindhed. FOF Herning mener derfor, at opsigelsen bør trækkes tilbage.

Børne- og undervisningsministeriet har behandlet klagen og konstateret, at Herning HF og VUC har begået fejl i sagsbehandlingen ved ikke at høre regionsrådet forud for opsigelsen af driftsoverenskomsten. Ministeriet har derfor hjemvist klagen til fornyet behandling hos Herning HF og VUC.

Retningslinjer for godkendelse af driftsoverenskomster

Uddannelsesinstitutioner har ret til at opnå driftsoverenskomst med det voksenuddannelsescenter, der har ansvaret for det pågældende geografiske dækningsområde, hvis de har en årlig aktivitet indenfor ordblindeundervisning på mindst to årselever. Institutioner, der ikke i forvejen har en driftsoverenskomst, skal opnå minimumsaktiviteten inden to år fra driftsoverenskomstens ikrafttræden for at bevare retten. Aktiviteten opgøres i årselever, hvor normen for ordblindeundervisning er 812,5 klokketimer pr. årselev. Undervisningen kan afholdes som eneundervisning eller undervisning på hold med to til seks deltagere, afhængig af en konkret vurdering af deltagerens behov.

Det bemærkes, at et voksenuddannelsescenter kan vælge at fastholde en driftsoverenskomst ved en lavere aktivitet end to årselever.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at der med Herning HF og VUC's fremlagte plan for det samlede udbud af ordblindeundervisning er et tilstrækkeligt og varieret udbud i virkeområdet. Dertil har de institutioner, der har en driftsoverenskomst med Herning HF og VUC, været under pres i de senere år, da der har været en markant fald i ordblindeundervisningen. Det vurderes derfor, at Herning HF og VUC skal tage et fornuftigt hensyn om at sikre den fornødne volumen og kvalitet i undervisningen ved at samle indsatsen på færre udbydere.

Det fremgår af nedenstående tabel, at FOF Herning kun for et enkelt år har kunnet leve op til minimumskravet om to årskursister. FOF Herning har oplyst, at de havde ti hold i 2022 og at de vil oprette 18 hold i 2023. Der var i alt 52 kursister på de ti hold i 2022. Aktiviteten svarer til 1,32 årselever i 2022 og forventet 2,38 årselever i 2023.

Administrationen vurderer derfor, at grundlaget for at opretholde en driftsoverenskomst baseret på 2023 prognosen medfører, at minimumskravet kan opfyldes, hvorfor det anbefales at se tiden an, indtil aktiviteten for 2023 foreligger, hvor der så tages endelig stilling til opsigelsen.

Ordblindeundervisning FOF Herning

Årstal	Antal årskursister FOF Herning
2017	1,8
2018	1,27
2019	1,99
2020	3,25
2021	1,7
2022	1,32

Regionsrådet vil i efteråret 2023 blive orienteret om de samlede udbudsplaner for ordblindeundervisning og forberedende voksenuddannelse for hele VUC-området i regionen.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at Herning HF og VUC's opsigelse af driftsoverenskomsten med FOF Herning stilles i bero, indtil den faktiske aktivitet for 2023 er kendt.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Plan for det samlede udbud FVU og OBU

Opsigelse driftsoverenskomstaftale FOF Herning

Kommentarer til klage fra FOF Herning

Klagesag - Hjemvisning

Klage over opsigelse af driftsoverenskomstaftale med FOF Herning

Punkt 5: Orientering om samarbejdsaftale om afværge på Rønland og om nye forureningsfund

1-51-71-3321-08

Resume

Region Midtjylland er i december 2022 blevet gjort til myndighed for gamle jord- og grundvandsforureninger på FMC's nuværende fabriksgrund (Rønland). Derfor arbejder regionen på at indgå en midlertidig samarbejdsaftale med FMC om virksomhedens frivillige afværgetiltag på virksomhedens fabriksgrunde. Samarbejdsaftalen skal dække perioden, frem til at regionens søgsmål mod Miljøstyrelsen af afgjort.

FMC's nye fund af forurening i syd-området på Rønland understreger nødvendigheden af en samarbejdsaftale og medfører desuden behov for nye regionale undersøgelsesaktiviteter i Nissum Bredning.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om arbejdet med en kommende midlertidig samarbejdsaftale tages til efterretning, og

at orienteringen om nye forureningsfund i sydområdet og planlagte regionale tiltag tages til efterretning.

Sagsfremstilling

FMC (tidligere Cheminova) har siden 1980'erne været påbudt at udføre afværge på Rønland i form af oppumpning og rensning af forurenede grundvand. Miljøstyrelsen traf den 12. oktober 2021 imidlertid afgørelse om ophævelse af to gamle påbud på Rønland i henholdsvis syd- og østområdet. Miljøstyrelsen fandt, at påbuddene var efterlevet.

Afgørelsen har den konsekvens, at alle FMC's afværgeforanstaltninger overfor "gammel" forurening på Rønland er overgået fra at være påbud og offentligt regulerede til at være frivillige indsatser. Region Midtjylland er således nu blevet ansvarlig myndighed for gamle jord- og grundvandsforureninger på FMC's nuværende fabriksgrund. Regionen har som bekendt både klaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet og stævnet Miljøstyrelsen i et forsøg på at få afgørelsen omstødt. Miljø- og Fødevareklagenævnet afviste den 22. december 2022 klagen (uden at tage stilling til sagen), hvilket har medført, at afgørelsen nu er gældende. Retssagen mod Miljøstyrelsen, der kan annullere afgørelsen, er endnu ikke behandlet ved domstolene.

Midlertidig samarbejdsaftale med FMC

Med Region Midtjylland som ansvarlig myndighed for gamle jord- og grundvandsforureninger på Rønland mødtes regionens administration den 20. april 2023 med FMC for at drøfte status på virksomhedens (frivillige) afværgetiltag samt for at drøfte indgåelsen af en midlertidig samarbejdsaftale om driften af virksomhedens afværgeforanstaltninger.

Den midlertidige samarbejdsaftale skal beskrive formålet med afværgetiltagene på Rønland og Cheminovas gamle fabriksgrund samt virksomhedens og regionens gensidige "forpligtigelser" i den forbindelse. Aftalen tænkes udført som en midlertidig aftale, indtil der fældes dom i retssagen mod Miljøstyrelsen. Herefter vil aftalen enten bortfalde eller blive forhandlet på ny.

Arbejdet med at formulere den midlertidige samarbejdsaftale er igangsat sammen med FMC. Den 1. juni mødes formandsskabet for Udvalget for Regional Udvikling og administrationen med FMC's ledelse for at drøfte indholdet i samarbejdsaftalen samt hvordan forureningen i syd-området kan håndteres. Når det endelige forslag til aftale er på plads, vil det blive fremsendt til politisk godkendelse i regionsrådet.

Forureningsfund i syd-området

FMC's nye fund af forurening i syd-området på Rønland understreger nødvendigheden af en samarbejdsaftale mellem virksomheden og regionen. FMC orienterede på et møde den 20. april 2023 om de nye forureningsfund i syd-området og redegjorde for, hvilke afværgetiltag de overvejer at etablere i fremtiden. Kortet viser den geografiske placering af syd-området på Rønland.

Det har været kendt i årtier, at syd-området er forurenet. Men den nye undersøgelse, som er en del af FMC's sidste afrapportering til Miljøstyrelsen, har imidlertid afsløret, at grundvandsforureningen i syd-området er langt mere udbredt og kraftigere end hidtil antaget på trods af de næsten 40 års afværge-drift i området. Der er ved undersøgelsen konstateret massiv forurening helt ud til Nissum Bredning med en række stoffer. Nogle af disse stoffer har ikke indgået i de tidligere monitoringer, der er udført af regionen i Nissum Bredning i henholdsvis 2016-2017 og 2020-2022. De nye undersøgelser foretaget af FMC giver grund til at formode, at der potentielt kan sive forurening ud i Nissum Bredning, som muligvis kan give en negativ påvirkning af miljøet.

Der er ikke tale om en ny forurening, da den sandsynligvis er mere end 40 år gammel. Det nye er, at der i FMC's afrapportering er ny viden om udbredelsen og stofsammensætningen i forureningen.

Hvad gør regionen nu?

Da regionen mistænker, at forureningen i syd-området kan påvirke Nissum Bredning negativt, har regionen indgået aftale med det rådgivende ingeniørfirma NIRAS om at vurdere de nye forureningsfund samt de afværgetiltag, som FMC påtænker at igangsætte. Arbejdet omfatter bl.a. en vurdering af giftigheden af de nye stoffer samt beregninger af, hvor meget forurening der eventuelt strømmer ud i fjorden, og hvorvidt forureningen i givet fald udgør en risiko for vandmiljøet.

Derudover planlægger regionen, ligeledes i samarbejde med Niras, at udtage og analysere vandprøver fra Nissum Bredning. Det kan give en konkret indsigt i, om der sker en uacceptabel påvirkning af fjorden. Det er således, på nuværende tidspunkt for tidligt at sige noget om, om forureningen i syd-området har en negativ påvirkning på miljøet.

NIRAS har påbegyndt arbejdet, og det forventes, at de første indledende resultater foreligger i løbet af maj 2023. Den første runde af vandprøver fra Nissum Bredning forventes udtaget inden sommerferien og en anden runde i løbet af efteråret/vinteren.

Regionsrådet vil blive orienteret om resultaterne, når de foreligger.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at orienteringen om arbejdet med en kommende midlertidig samarbejdsaftale tages til efterretning, og

at orienteringen om nye forureningsfund i sydområdet og planlagte regionale tiltag tages til efterretning.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

22. februar 2023 Regionsrådet genoptager søgsmålet

30. marts 2022 Regionsrådet beslutter at stævne Miljøstyrelsen, men søgsmålet sættes i bero mens man afventer klagen i Miljø- og fødevareklagenævnet

Punkt 6: Orientering om prækvalifikation til oprensningen af Høfde 42

1-34-71-3-19

Resume

Prækvalifikationen på den kommende totalentreprise for oprensningen af depotet ved Høfde 42 er gennemført. Tre virksomheder er blevet prækvalificeret og dermed indbudt til at afgive tilbud på projektet. Det første tilbud skal afleveres den 30. juni 2023, hvorefter forhandlinger går i gang efter sommerferien. Det forventes, at der i løbet af efteråret kan indgås en kontrakt med den vindende entreprenør.

Direktionen indstiller,

at orientering om prækvalifikation tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har i februar 2023 godkendt udbudsstrategien for genudbud af oprensningsprojektet ved Høfde 42 depotet. Administrationen har siden arbejdet sammen med bygherrerådgiveren COWI på at genudbyde totalentreprisen for oprensningsprojektet i 2023.

Udbudsmaterialet blev udsendt i slutningen af marts, og udbudsprocessen følger den fastlagte tidsplan. Udbudsprocessen forløber i nogle trin, således at der indledningsvist er en prækvalifikation efterfulgt af en fase med udarbejdelse af tilbud. Efter modtagelse af tilbud forventes en eller flere forhandlingsrunder med tilbudsgiverne, hvorefter der indgås kontrakt med den vindende entreprenør i andet halvår af 2023. Tidsplanen er vist nedenfor:

Udbud offentliggjort	28. marts 2023
Prækvalifikation gennemført	4. maj 2023
1. tilbudsfrist	30. juni 2023
Første forhandlingsrunde	23.-25. august 2023
2. tilbudsfrist	25. september 2023 (her kan vælges at forhandle igen eller tilbuddet kan antages som det er)
Kontraktindgåelse	Okt.- nov. 2023 (afhænger af antallet af forhandlingsrunder)

Prækvalifikationen er gennemført, og fire entreprenører har søgt om prækvalifikation, hver især understøttet af et antal underleverandører (støttende enheder). Tre entreprenører er blevet prækvalificeret og indbudt til at udarbejde et tilbud på oprensningsprojektet. En fjerde virksomhed, M.J. Eriksson A/S, ansøgte også om prækvalifikation, men fik afslag. Afslaget skyldes, at virksomheden ikke kunne dokumentere, at den lever op til de fastsatte minimumskrav for prækvalifikation af sin faglige/tekniske formåen.

Det vurderes positivt, at de tre prækvalificerede virksomheder har erfaring med arbejde på og omkring Høfde 42 depotet, de samme virksomheder blev prækvalificeret i første udbudsrunde.

De prækvalificerede er:

Ansøger

Støttende enheder

Arkil A/S	- Haemers Technologies SA (Belgien) - WSP Danmark A/S (DK)
Fortum Waste Solutions A/S	- DGE Miljø- og Ingeniørfirma A/S (DK) - Econ Industries Systems GmbH (Tyskland) - Fortum Waste Solutions AB (Sverige)
Krüger A/S	- Rambøll Danmark A/S (DK) - TerraTherm, Inc. (USA)

Arkil A/S har tidligere været involveret i forbindelse med indspunsningen af Høfde 42 depotet i 2006. Fortum Waste Solutions A/S har gennemført et demonstrationsprojekt med jordvask, hvor den har håndteret forurenede jord fra Høfde 42-depotet. Krüger A/S har ligeledes gennemført et demonstrationsprojekt med en termisk oprensningmetode, hvor den også har håndteret forurenede jord fra Høfde 42-depotet.

De prækvalificerede skal nu arbejde med detaljeret beskrivelse og prissætning af deres respektive løsninger på gennemførelse af afværgeprojektet ved Høfde 42 depotet.

Aflevering af første tilbud sker senest den 30. juni 2023. Den endelige tildeling og kontraktindgåelsen for oprensningen af Høfde 42 depotet bliver fremlagt regionsrådet til beslutning.

Finanslov 2023 indeholder følgende aftaletekst: "Aftalepartierne noterer sig, at regeringen og de af aftalepartierne, der indgår i Aftale om etablering af en grøn fond, vil foreslå, at en eventuel fordyrelse af oprensningen af generationsforureningen på Høfde 42 finansieres i de førstkommende år, når det grønne råderum udmøntes. Aftalepartierne noterer sig, at generationsforureninger er et af de formål, der kan finansieres fra det grønne råderum".

Denne aftaletekst tolkes som en beslutning fra Folketinget om at finansiere eventuelle merudgifter til oprensningen af Høfde 42. Administrationen vil sammen med Danske Regioner gå i dialog med Miljøministeriet om en konkretisering af aftaletekstens betydning inden kontraktindgåelse.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at orientering om prækvalifikation tages til efterretning.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

23. november 2022 besluttede regionsrådet at administrationen skulle arbejde på et hurtigt genudbud af entreprisen

11. januar 2023 temadrøftelse i udvalget for regional udvikling om udbudsstrategien for genudbud af entreprisen for oprensning af depotet ved Høfde 42

22. februar 2023 besluttede regionsrådet udbudsstrategien for genudbud af entreprisen for oprensning af depotet ved Høfde 42

Punkt 7: Orientering om Jordforureningsaktiviteter 2022

1-34-71-7-22

Resume

Regionsrådet skal hvert år indberette oplysninger om regionens aktiviteter på jordforureningsområdet til Miljøstyrelsen. Indberetning om regionens jordforureningsaktiviteter 2022 er udarbejdet og indsendt.

Region Midtjylland har i 2022 blandt andet arbejdet med 314 indledende forureningsundersøgelser, 203 videregående undersøgelser og 18 afværgesager. Regionen har desuden indgået i en række tværgående projekter og udviklingsprojekter, som også beskrives i indberetningen.

Direktionen indstiller,

at orientering om indberetningen til Miljøstyrelsen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Indberetning om jordforureningsaktiviteter 2022

Der udarbejdes en årlig indberetning til Miljøstyrelsen over regionens aktiviteter på jordforureningsområdet. Indberetning om jordforurening 2022 er vedlagt som bilag. Regionens budget og udførte aktiviteter ligger på niveau med de foregående år.

Region Midtjylland har i 2022 arbejdet med 314 indledende forureningsundersøgelser, hvor det undersøges, om en muligt forurenede grund reelt er forurenede, eller om den kan udgå af kortlægningen. Der er foretaget 118 videregående undersøgelser, hvor det vurderes, om en konstateret forurening udgør så stor en risiko for enten grundvand eller boliganvendelse, at der skal iværksættes yderligere tiltag, eller om forureningen er så begrænset, at den ikke udgør en risiko.

Der er i 2022 arbejdet med 18 afværgesager, der ikke kræver efterfølgende drift, typisk ved afgravning af forurenede jord. Derudover er der ca. 65 afværgesager i drift- og overvågningssager, hvor regionen monitorerer forureninger eller foretager aktiviteter over en længere periode for at forhindre, at forureningen spreder sig til enten grundvand, miljø eller indeklimaet i boliger. Der kan typisk være tale om membraner, dræn eller pumpning.

Regionen arbejdede i 2022 med undersøgelser af 85 forurenede grunde, der potentielt kan true målsatte vandløb, søer, fjorde og hav.

Det er et element i Region Midtjyllands Handleplan for jordforurening, at regionen er en aktiv medspiller i teknologi- og vidensudviklingen inden for jord- og grundvandsområdet. I 2022 var Region Midtjylland involveret i ca. 24 samarbejds- og udviklingsprojekter, som enten var egenfinansierede eller gennemført med samfinansiering fra nationale og internationale partnere.

Regnskabet for jordforureningsområdet viser en udgift i 2022 på ca. 54 mio. kr. og forbrug af ca. 37 årsværk. I indberetningen til Miljøstyrelsen er inkluderet regionens plan for indsatsen på jordforureningsområdet i 2023, som blev godkendt af regionsrådet den 25. januar 2023.

Regionens aktiviteter vedrørende generationsforureningerne på Harboøre Tange finansieres af særligt øremærkede midler hertil og skal indberettes særskilt til Miljøministeriet og Miljøstyrelsen. "Indberetning om jordforurening 2022" indeholder derfor udelukkende oplysninger om de "almindelige" jordforureningsaktiviteter.

Principper for prioritering af indsatsen på jordforureningsområdet

Regionsrådet vedtog den 23. september 2020 "Handleplan for jordforureningsområdet 2020-2025". Handleplanen beskriver de overordnede principper for, hvordan regionen vil prioritere sine indsatser på jordforureningsområdet frem mod 2025. For en uddybning henvises til det vedhæftede bilag. Der er i planen opsat seks særlige indsatsområder.

1. Indsats i balance

Indsatsen over for jordforurening i Region Midtjylland skal balanceres mellem grundvand og boliger med en mindre overvægt på indsatser i forhold til grundvand.

2. Overblik i 2030

Med udgangen af 2030 skal alle muligt forurenede grunde, der er i offentlig indsats i Region Midtjylland, være undersøgt.

3. Pesticider - en særlig trussel for drikkevandet

Region Midtjylland arbejder målrettet sammen med relevante interessenter for at sikre det rene drikkevand mod forurening fra pesticider.

4. Generationsforureninger - kræver handling

Region Midtjylland håndterer generationsforureningerne på Harboøre Tange, så de ikke udgør en trussel for

mennesker og miljø og arbejder for at få forureningerne ryddet op.

5. *Videndeling og samarbejde er afgørende*

Region Midtjylland faciliterer videndeling og samarbejde på tværs af relevante interessenter på jord- og grundvandsområdet i regionen og på tværs af regionerne.

6. *Udvikling af fremtidens løsninger*

Region Midtjylland arbejder målrettet med udvikling på jordforureningsområdet med det formål at skabe bedre og mere bæredygtige løsninger til undersøgelser og afværge.

Jordforureningsområdet har ændret sig siden handleplanen blev vedtaget i 2020, bl.a. er der afsat midler til oprensning af forureningerne på Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund. Derudover er regionernes opgave med PFAS-forurening vokset som et resultat af, at Miljøstyrelsen i 2021 markant sænkede kvalitetskriterierne for PFAS i jord og grundvand.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at orientering om indberetningen til Miljøstyrelsen tages til efterretning.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Indberetning 2022

Handleplan for Jordforurening 2020-2025

Punkt 8: Orientering om fremtidige investeringer på Aarhus Letbane

1-30-75-2-22

Resume

Der skal i de kommende år foretages betydelige reinvesteringer og nyinvesteringer på letbanen i infrastruktur og materiel. Reinvesteringerne er nødvendige for at vedligeholde den eksisterende infrastruktur, mens nyinvesteringer giver mulighed for at udvide driften.

Investeringerne vil medføre en betydelig udgift i de kommende år, som dog delvist vil blive reduceret via større indtægter ved stigende passagertal.

Direktionen indstiller,

at orientering om fremtidige investeringer på Aarhus Letbane tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Aarhus Letbane oplever stigende passagerantal. Første kvartal 2023 er det hidtil bedste første kvartal i letbanens levetid med næsten 1,5 mio. passagerer.

Prognoserne for passagerudviklingen viser, at letbanen vil nå et passagertal på mellem 9 og 10 mio. årligt i 2030. Dette giver behov for investeringer i letbanen i form af nye tog, vedligehold og en ny krydsningsstation. Dermed vil det blive muligt at køre flere tog i timen (minimum kvartersdrift) på det meste af letbanen.

Nye tog

Aarhus Letbane rådede ved åbningen over 26 togsæt, 14 Variobahn af "Tram" typen og 12 Tango af den større "Tramtrain" type.

Kapaciteten presses nu af tre forhold:

- Med implementeringen af kvartersdrift til Hornslet og halvtimesdrift til Grenaa er materiellet fuldt udnyttet. Yderligere udvidelser, så som kvartersdrift til Odder, vil kræve mere materiel.
- Den mindste type letbanetog (Variobahn), som især anvendes på de indre strækninger, og Odderbanen er i stigende grad for lille til at håndtere passagerstrømmene i spidsbelastningsperioder.
- Letbanetogene blev leveret for snart ti år siden. Med materiellets stigende alder optrappes vedligeholdelsesindsatsen, og flere tog vil skulle tages ud af drift i længere perioder. Da alle tog i dag er enten i drift eller reserve, presses reservekapaciteten til et kritisk lavt niveau hvor eventuelle uheld vil få store driftsmæssige konsekvenser.

Aarhus Letbanes bestyrelse har iværksat et arbejde, der forventes at munde ud i et udbud af otte-ti nye tog til letbanen. Region Midtjylland og Aarhus Kommune, der sammen ejer Aarhus Letbane, vil indenfor en kortere tidshorizont skulle træffe en principbeslutning om finansieringen. Aarhus Letbane har ikke opgivet en forventet anskaffelsespris.

Der vil blive udarbejdet et kvalificeret beslutningsgrundlag forud for en endelig beslutning.

Øgede udgifter til vedligehold

Aarhus Letbane har hidtil ikke haft et investeringsbudget, da behovet på det nye baneanlæg var beskedent. Der forventes imidlertid en række udgifter i de kommende år, som grænser mellem almindelig vedligeholdelse og egentlig fornyelse.

Aarhus Letbane lagde i sit forslag til budget 2024 op til at afsætte 20 mio. kr. årligt til infrastrukturvedligehold og reinvesteringer. Region Midtjylland og Aarhus Kommune har dog aftalt at udsætte vedligeholdelsesplanen til 2025 med henblik på at sikre den fornødne finansiering.

Mulighed for etablering af krydsningsspor i Odder

Der er indgået en aftale mellem Odder Kommune og Aarhus Letbane om at flytte et letbanedepot fra Odder Station til Rude Havvej. Etableringen af et nyt depot og værkstedsfaciliteter ved Rude Havvej giver mulighed for at etablere et krydsningsspor på stationen, og dermed kan den nuværende halvtimesdrift til Odder udvides til kvartersdrift.

Etableringen af depot og værksted finansieres af Odder Kommune, mens etableringen af et krydsningsspor finansieres af ejerne. Tids- og finansieringsplan er endnu ikke på plads.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orientering om fremtidige investeringer på Aarhus Letbane til efterretning.

Der er planlagt et besøg af udvalget hos Letbanen på udvalgsrådet i oktober, hvor der ønskes en nærmere orientering om tilgængelighedstiltag.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 9: Drøftelse af udvalgsmøder i Danske Regioner #

1-00-26-22

Resume

Møder i Danske Regioner drøftes.

Direktionen indstiller,

at møder i Danske Regioner drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget kan drøfte emner fra møderne i Danske Regioners Udvalg for Regional Udvikling og EU samt Udvalg for Miljø og Ressourcer.

Der var senest møde i Udvalg for Regional Udvikling og EU den 28. april. Næste møde holdes den 23. juni 2023.

Der var senest møde i Udvalg for Miljø og Klima den 27. april 2023. Næste møde holdes den 30. juni 2023.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede møder i Danske Regioner.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 10: Udvalgets årshjul og mødeplan for 2023 #

1-00-26-22

Resume

Udvalget har godkendt forslag til mødeplan for udvalg for regional udviklings ordinære møder i 2023. Der vil som fast punkt på de kommende dagsordener være en opsamling af forslag til emner og forventet årshjul.

Direktionen indstiller,

at forslag til emner og årshjul drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget vedtog på sit møde den 10. august 2022 mødeplanen for udvalgets ordinære møder i 2023.

Der vil fortløbende blive drøftet ønsker om temadrøftelser, besigtigelser og besøg mm. i 2023.

Udgangspunktet er, at udvalgets møder holdes i Regionshuset Viborg. Efter aftale i udvalget kan møder endvidere holdes i andre regionshuse eller i forbindelse med besøg hos samarbejdsparter, interessenter eller lignende.

Årshjulet er vedlagt som bilag og opdateres løbende.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede forslag til emner og årshjul.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Årshjul 2023

Punkt 11: Nyt fra Midttrafik #

1-00-26-22

Resume

Arne Lægaard og Morten Flæng er udpeget af regionsrådet til at sidde i Midttrafiks bestyrelse og vil på mødet orientere udvalgsmedlemmerne om aktuelle sager fra bestyrelsesområdet.

Direktionen indstiller,

at der orienteres om arbejdet i bestyrelsen.

Sagsfremstilling

Til orientering for udvalgets medlemmer kan dagsordenen, bilag og beslutninger fra bestyrelsesmødet i Midttrafik den 12. maj 2023 læses via dette link: [Midttrafiks bestyrelse](#)

Næste bestyrelsesmøde er planlagt til den 23. juni 2023.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling blev orienteret om arbejdet i bestyrelsen.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 12: Gensidig orientering #

1-00-26-22

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Orientering om, at der - som følge af den endelige fordeling af gymnasieelever for det kommende skoleår - kan være behov for transport til Tilst via rute 116U Galten-Tilst. Ruten er p.t. besluttet nedlagt med forbehold for en revurdering i forbindelse med optaget til det nye skoleår.

Der forventes p.t. et optag på 25-30 elever fra området. For at imødekomme den forstående proces med fordeling af gymnasieelever og afklaring af behov for transport til uddannelse forlænges udbud af ruten til efterårsferien, hvor der vil blive lavet en status for det aktuelle passagertal. Her vil det blive vurderet, om der fortsat er behov for en regional rute 116U til transport til uddannelse.

Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 13: Underskriftsark #

1-00-26-22

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.

Alle var mødt, undtagen Josefine Schlosser, Bent Graversen og Morten Flæng, som havde meldt afbud.

Mødet blev hævet kl. 11.42.